

EURÓPAI PARLAMENT

2004

2009

Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság

IDEIGLENES
2005/0244(COD)

2.5.2006

***I

JELENTÉSTERVEZET

a perfluoroktán-szulfonát forgalomba hozatalának és felhasználásának korlátozásairól (a 76/769/EGK tanácsi irányelv módosítása) szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre irányuló javaslatról
(COM(2005)0618 – C6-0418/2005 – 2005/0244(COD))

Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság

Előadó: Carl Schlyter

Eljárások jelölései

- * Konzultációs eljárás
leadott szavazatok többsége
- **I Együtműködési eljárás (első olvasat)
leadott szavazatok többsége
- **II Együtműködési eljárás (második olvasat)
leadott szavazatok többsége a közös álláspont jóváhagyásához; a Parlament összes képviselőjének többsége a közös álláspont elutasításához vagy módosításához
- *** Hozzájárulási eljárás
a Parlament összes képviselőjének többsége, kivéve az EK-Szerződés 105., 107., 161. és 300., valamint az EU-Szerződés 7. cikke alá tartozó esetekben
- ***I Együtdöntési eljárás (első olvasat)
leadott szavazatok többsége
- ***II Együtdöntési eljárás (második olvasat)
leadott szavazatok többsége a közös álláspont jóváhagyásához; a Parlament összes képviselőjének többsége a közös álláspont elutasításához vagy módosításához
- ***III Együtdöntési eljárás (harmadik olvasat)
leadott szavazatok többsége a közös szövegtervezet jóváhagyásához

(Az eljárás típusa a Bizottság által javasolt jogalaptól függ.)

Módosító javaslatok jogalkotási szöveghez

A Parlament módosító javaslataiban a módosított szöveg ***félkövér dőlt betűkkel*** van kiemelve. A *normál dőlt betűs* kiemelés jelzi az illetékes osztályoknak, hogy a jogalkotási szöveg mely részeiben javasolnak javításokat a végleges szöveg kidolgozásának elősegítése érdekében (például nyilvánvaló hibák vagy kihagyások egy adott nyelvi változatban). Az ilyen jellegű javasolt módosításokat egyeztetni kell az érintett osztályokkal.

TARTALOMJEGYZÉK

Oldal

AZ EURÓPAI PARLAMENT JOGALKOTÁSI ÁLLÁSFOGLALÁS-TERVEZETE...**Error!**
Bookmark not defined.

INDOKOLÁS .....**Error! Bookmark not defined.**

AZ EURÓPAI PARLAMENT JOGALKOTÁSI ÁLLÁSFOGLALÁS-TERVEZETE

a perfluoroktán-szulfonát forgalomba hozatalának és felhasználásának korlátozásairól
(a 76/769/EGK tanácsi irányelv módosítása) szóló európai parlamenti és tanácsi
irányelvre irányuló javaslatról
(COM(2005)0618 – C6-0418/2005 – 2005/0244(COD))

(Együttdöntési eljárás: első olvasat)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Bizottságnak az Európai Parlamenthez és a Tanácshoz intézett javaslatára (COM(2005)0618)¹,
  - tekintettel az EK-Szerződés 251. cikkének (2) bekezdésére és 95. cikkére, amely alapján a Bizottság benyújtotta javaslatát a Parlamenthez (C6-0418/2005),
  - tekintettel eljárási szabályzata 51. cikkére,
  - tekintettel a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság jelentésére (A6-0000/2006),
1. jóváhagyja a Bizottság javaslatát, annak módosított formájában;
  2. felhívja a Bizottságot, hogy utalja az ügyet újból a Parlamenthez, ha lényegesen módosítani szándékozik a javaslatot vagy a helyébe másik szöveget kíván léptetni
  3. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament álláspontját a Tanácsnak és a Bizottságnak.

A Bizottság által javasolt szöveg

A Parlament módosításai

Módosítás: 1
CÍM

A perfluoroktán-szulfonát forgalomba hozatalának és felhasználásának korlátozásairól (a 76/769/EGK tanácsi irányelv módosítása) szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre irányuló javaslatról

A perfluoroktán-szulfonát **és a perfluoroktánsav** forgalomba hozatalának és felhasználásának korlátozásairól (a 76/769/EGK tanácsi irányelv módosítása) szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre irányuló javaslatról

Indokolás

Az Egyesült Államok környezetvédelmi ügynöksége (EPA) arra a megállapításra jutott, hogy a perfluoroktánsav (PFOA) és sói hasonló aggodalomra adnak okot a PFOS-szal fennálló szerkezeti analógia miatt. Egy 2002-ben végzett értékelés potenciális rendszeres toxicitást és rákkeltő hatást mutatott ki, a vérellenőrzési adatok pedig a népesség széles körének

¹ HL C ... / A Hivatalos Lapban még nem tették közzé

kitettségére utaltak. Számos tanulmány mutatott rá, hogy a PFOA és sói a környezetben szintén igen sokáig megmaradnak és a környezeti feltételek mellett biológiailag nem bomlanak le. A PFOA az emberben is igen sokáig megmarad, az anyagcserével nem alakul át és a felezési ideje több év. Ennek az irányelvnek ezért a PFOA-t és sóit is korlátoznia kell.

Módosítás: 2

(1) PREAMBULUMBEKEZDÉS

(1) A 2002 júliusában rendelkezésre álló információ alapján OECD-veszélyértékelést készítettek. Ezen értékelés következtetése alapján a perfluoroktán-szulfonát (PFOS) **potenciális veszélye** aggodalomra ad okot.

(1) A 2002 júliusában rendelkezésre álló információ alapján OECD-veszélyértékelést készítettek. Ezen értékelés következtetése alapján a perfluoroktán-szulfonát (PFOS) **a környezetben tartósan megmaradó, biológiailag felhalmozódó és az emlős fajokra mérgező anyag, ezért** aggodalomra ad okot.

Indokolás

A PFOS lényeges veszélyességi jellemzőit az OECD-veszélyértékelésnek megfelelően meg kell határozni.

Módosítás: 3

(1A) PREAMBULUMBEKEZDÉS (új)

(1a) A perfluoroktánsav (PFOA) és sói hasonló aggodalomra adnak okot a PFOS-szal fennálló szerkezeti analógia miatt. A tanulmányok a PFOA és sói potenciális rendszeres toxicitását és rákkeltő hatását, valamint a vérellenőrzési adatok alapján a népesség széles köre ezen vegyületeknek való kitettségét mutatták ki. A PFOA és sói a környezetben igen sokáig megmaradnak és a környezeti feltételek mellett biológiailag nem bomlanak le. A PFOA az emberben is igen sokáig megmarad, az anyagcserével nem alakul át és a felezési ideje több év.

Indokolás

A PFOS és a PFOA közötti nagy hasonlóságok miatt ennek az irányelvnek a PFOA-ra is ki kellene terjednie.

Módosítás: 4

(3) PREAMBULUMBEKEZDÉS

(3) Sor került az egészségügyi és környezeti kockázatok tudományos bizottságával (EKKTB) folytatott konzultációra. Az EKKTB a PFOS további tudományos kockázatértékelését látja szükségesnek, de egyetértett azzal is, hogy kockázatsökkentésre vonatkozó intézkedések lehetnek szükségesek a korábbi felhasználások ismételt előfordulásának elkerülése érdekében. Az EKKTB véleménye alapján az anyagnak a repülőgépiparban, félvezető-gyártó iparban és fényképszeti iparban történő jelenlegi kulcsfontosságú felhasználásai nem jelentenek releváns kockázatot a környezetre vagy az emberi egészségre, amennyiben a környezetbe való kibocsátás vagy az anyagnak való munkahelyi kitétség mértéke minimális. A tűzoltó habok tekintetében az EKKTB **egyetértett azzal**, hogy az anyag egészségügyi és környezeti kockázatait értékelni kell a végleges döntés előtt. A krómozás tekintetében **intézkedéseket kell megállapítani a kibocsátás csökkentése érdekében.**

(3) Sor került az egészségügyi és környezeti kockázatok tudományos bizottságával (EKKTB) folytatott konzultációra. **Megállapításra került, hogy a PFOS teljesíti a környezetben igen tartósan megmaradó, biológiailag nagyon felhalmozódó és mérgező vegyületek közé sorolás feltételeit.** Az EKKTB a PFOS további tudományos kockázatértékelését látja szükségesnek, de egyetértett azzal is, hogy kockázatsökkentésre vonatkozó intézkedések lehetnek szükségesek a korábbi felhasználások ismételt előfordulásának elkerülése érdekében. Az EKKTB véleménye alapján az anyagnak a repülőgépiparban, félvezető-gyártó iparban és fényképszeti iparban történő jelenlegi kulcsfontosságú felhasználásai nem jelentenek releváns kockázatot a környezetre vagy az emberi egészségre, amennyiben a környezetbe való kibocsátás vagy az anyagnak való munkahelyi kitétség mértéke minimális. A tűzoltó habok tekintetében az EKKTB **úgy véli**, hogy az anyag egészségügyi és környezeti kockázatait értékelni kell a végleges döntés előtt. A krómozás tekintetében **az EKKTB úgy ítéli meg, hogy a galvanizáló iparból származó kibocsátásokat csökkenteni kell.**

Indokolás

A PFOS tudományos bizottság által megállapított megmaradási, biológiai felhalmozódási és toxicitási jellemzőit fel kell tüntetni. Az EKKTB krómgalvanizálás tekintetében kialakított véleményét pontosan vissza kell adni.

Módosítás: 5

(3A) PREAMBULUMBEKEZDÉS (új)

(3a) A PFOS és a PFOA is teljesíti a veszélyes anyagok közé sorolás feltételeit a vízvédelmi politika területén a közösségi

fellépés kereteinek meghatározásáról szóló 2000/60/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv szerint¹. Ezen irányelv értelmében az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a vízszennyezés elleni külön intézkedéseket kell elfogadniuk. A kiemelten veszélyes anyagok tekintetében az intézkedéseknek a bejuttatások, kibocsátások és veszteségek megszüntetésére vagy fokozatos kiküszöbölésére kell irányulniuk. A PFOS és a PFOA tekintetében helyénvaló az ilyen intézkedések meghozatala.

¹ HL L 327., 2000.12.22., 1.o. A 2455/2001/EK határozattal (HL L 331., 2001.12.15., 1.o.) módosított irányelv.

Indokolás

A PFOS és a PFOA egyértelműen teljesíti a veszélyes anyagok közé sorolásnak a vízügyi keretirányelv szerinti feltételeit. Jóllehet még nem vették fel őket a kiemelten veszélyes anyagok listájára, a Közösségnek ennek ellenére ugyanúgy kellene kezelnie őket, mint a kiemelten veszélyes anyagokat.

Módosítás: 6

(4) PREAMBULUMBEKEZDÉS

(4) Az egészség és a környezet védelme érdekében ezért **szükségesnek tűnik** a PFOS forgalomba hozatalának és felhasználásának a korlátozása. **A javasolt irányelv a kitétségből eredő kockázat nagy részére kiterjed. A PFOS kisebb mértékű egyéb felhasználásai nem tűnnek kockázatosnak, ezért ezek jelenleg kivételt képeznek. Ezeket azonban továbbra is vizsgálják és egyedi hatásvizsgálat tárgyát fogják képezni.**

(4) Az egészség és a környezet védelme érdekében ezért **szükséges** a PFOS és a **PFOA** forgalomba hozatalának és felhasználásának a korlátozása **a bejuttatások, kibocsátások és veszteségek fokozatos kiküszöbölése érdekében. Az olyan alapvető felhasználásokat, amelyek esetében még nem állnak rendelkezésre alternatívák, egy meghatározott – adott esetben felülvizsgálandó hosszúságú – időtartamra mentesíteni kell a korlátozás alól. A köztes termékként történő alapvető felhasználásokra csak ellenőrzött és zárt rendszer esetén szabad mentesítést adni.**

Indokolás

A korlátozásokat a PFOA-ra is alkalmazni kell. A korlátozások alapjául a bejuttatások, kibocsátások és veszteségek fokozatos kiküszöbölésének célja kell, hogy szolgáljon, ahogy az a vízügyi keretirányelvben rögzítésre került.

Módosítás: 7
(5) PREAMBULUMBEKEZDÉS

(5) A PFOS-t tartalmazó **termékeket** szintén korlátozni kell a környezet védelme érdekében. Ezen irányelv csak az új termékek korlátozására vonatkozik, és nem alkalmazandó a már használatban lévő vagy használtáru-piaci termékekre.

(5) A PFOS-t **és PFOA-t** tartalmazó **árucikkeket** szintén korlátozni kell a környezet védelme érdekében. Ezen irányelv csak az új termékek korlátozására vonatkozik, és nem alkalmazandó a már használatban lévő vagy használtáru-piaci termékekre.

Indokolás

Az irányelvnek a 76/769/EGK irányelvvel és a jövőbeni REACH-jogszabállyal összhangban lévő, megfelelő terminológiát kell használnia. A „termék” kifejezés általános és vonatkozhat egy anyagra, egy készítményre vagy egy árucikkre. Ezzel a rendelkezéssel azonban olyan árucikkekre kívánnak hivatkozni, amelyek fogalmát a vegyi anyagokról szóló közösségi jogszabályokban határozzák meg, ezért a „termék” kifejezést a pontos kifejezéssel, az „árucikkal” kell felváltani.

Az irányelv hatályát ki kell terjeszteni a PFOA-ra.

Módosítás: 8
(5A) PREAMBULUMBEKEZDÉS (új)

(5a) Tekintettel a PFOS és a PFOA sajátos kockázataira, a tagállamoknak létre kell hozniuk a PFOS és a PFOA önmagában, készítményekben és árucikkeken történő felhasználásainak nyilvántartását, és megfelelő intézkedéseket kell hozniuk a PFOS és a PFOA nyilvántartásba felvett termékekből a környezetbe történő bejuttatásainak, kibocsátásainak és veszteségeinek megszüntetése érdekében.

Indokolás

A PFOS-t a 70-es években hozták piaci forgalomba. 2000-ben mintegy 500 tonna PFOS-t használtak fel az EU-ban. A jelenlegi felhasználás jelentősen csökkent, évi mintegy 12 tonnára. Az úgynevezett korábbi felhasználások, amelyek még léteznek a világban, jelenthetik a kibocsátás legnagyobb forrását. Annak elkerülése érdekében, hogy ezekből a termékekből PFOS kerüljön kibocsátásra a környezetbe, a tagállamoknak létre kell hozniuk a PFOS-t tartalmazó összes termék nyilvántartását, és meg kell hozniuk a szükséges intézkedéseket annak elkerülése érdekében, hogy ezekből a termékekből további PFOS kerüljön kibocsátásra a környezetbe. Egy ilyen nyilvántartásnak tartalmaznia kell a PFOA-alapú termékeket is.

Módosítás: 9
MELLÉKLET, TÁBLÁZAT, JOBB OLDALI OSZLOP (1) BEKEZDÉS
I. melléklet XX. pont (76/769/EGK irányelv)

(1) Nem lehet forgalomba hozni anyagként, illetve nem lehet felhasználni készítmények összetevőjeként **0,1** tömegszázaléknak megfelelő vagy annál nagyobb koncentrációban.

(1) Nem lehet forgalomba hozni anyagként, illetve nem lehet felhasználni készítmények összetevőjeként **0,001** tömegszázaléknak megfelelő vagy annál nagyobb koncentrációban.

Indokolás

Az EKKTB, amely egy közelmúltbeli OECD-tanulmányra hivatkozik, szerint a PFOS-vegyületek 0,001 és 50 tömegszázalék közötti koncentrációban vannak jelen a termékekben. Tekintettel a PFOS sajátos tulajdonságaira, ezt a vegyületet gyakran használják 0,1%-nál hígabb koncentrációkban. A korlátozásokra vonatkozó szabványos 0,1%-os adminisztratív küszöbérték ezért itt nem megfelelő. A korlátozás hatékonyságának biztosítása érdekében a küszöbértéket 0,001%-ra kell csökkenteni.

Módosítás: 10
MELLÉKLET, TÁBLÁZAT, JOBB OLDALI OSZLOP (2) BEKEZDÉS
I. melléklet XX. pont (76/769/EGK irányelv)

„(2) Nem lehet forgalomba hozni **termékekben** vagy azok részeiben **0,1** tömegszázaléknak megfelelő vagy annál nagyobb koncentrációban.”

(2) Nem lehet forgalomba hozni **árucikkokban** vagy azok részeiben **0,001** tömegszázaléknak megfelelő vagy annál nagyobb koncentrációban **homogén anyagban, amelyet mechanikai úton nem lehet különböző anyagokká bontani.**

Indokolás

A megfelelő kifejezés itt az „árucikk” és nem a „termék”.

Az EKKTB, amely egy közelmúltbeli OECD-tanulmányra hivatkozik, szerint a PFOS-vegyületek 0,001 és 50 tömegszázalék közötti koncentrációban vannak jelen a termékekben. A korlátozásokra vonatkozó szabványos 0,1%-os adminisztratív küszöbérték ezért itt nem megfelelő. A korlátozás hatékonyságának biztosítása érdekében a küszöbértéket 0,001%-ra kell csökkenteni. A küszöbértéknek – az egyes veszélyes anyagok elektromos és elektronikus berendezésekben való alkalmazásának korlátozásaira vonatkozóan alkalmazott megközelítéssel összhangban – homogén anyagokra kell vonatkoznia.

Módosítás: 11
MELLÉKLET, TÁBLÁZAT, JOBB OLDALI OSZLOP (3) BEKEZDÉS ELSŐ FRANCIA
BEKEZDÉS
I. melléklet XX. pont (76/769/EGK irányelv)

- fényálló vagy fényvisszaverő rétegekre
fotolitográfiai eljárásokban,

a) fényálló vagy fényvisszaverő rétegekre
fotolitográfiai eljárásokban,

**...*-ig, feltéve, hogy ellenőrzött, zárt
rendszerben használják fel őket a
2001/59/EK¹ bizottsági irányelvvel
összhangban.**

** Négy évvel ezen irányelv hatálybalépését
követően.*

*¹ A veszélyes anyagok osztályozására,
csomagolására és címkézésére vonatkozó törvényi,
rendeleti és közigazgatási rendelkezések
közvetítéséről szóló, 67/548/EGK tanácsi
irányelvnek a műszaki fejlődéshez történő
huszonnyolcadik hozzáigazításáról szóló, 2001.
augusztus 6-i 2001/59/EK bizottsági irányelv (HL
L 225., 2001.8.21., 1.o.).*

Indokolás

Az illetékes brit hatóságok által elrendelt kockázatcsökkentési stratégia szerint a PFOS fotolitográfiában történő helyettesítése legalább három-négy évet vesz igénybe. Ezért indokolt az ezen felhasználás fokozatos megszüntetésére vonatkozó egyértelmű időkeret meghatározása. Az időben korlátozott eltérést ki lehet terjeszteni, ha nem válnak elérhetővé biztonságosabb alternatívák (lásd a 17. módosítást). Az eltérést csak akkor szabad engedélyezni, ha az ilyen felhasználásokra a 2001/59 irányelvben meghatározott, ellenőrzött és zárt rendszerekben kerül sor.

Módosítás: 12

MELLÉKLET, TÁBLÁZAT, JOBB OLDALI OSZLOP (3) BEKEZDÉS MÁSODIK
FRANCIA BEKEZDÉS

I. melléklet XX. pont (76/769/EGK irányelv)

- filmekhez, papírokhoz vagy nyomdaipari
klisékhez alkalmazott fotográfiai rétegekre,

b) filmekhez, papírokhoz vagy
nyomdaipari klisékhez alkalmazott
fotográfiai rétegekre ... *-ig,

** Négy évvel ezen irányelv hatálybalépését
követően.*

Indokolás

Az illetékes brit hatóságok által elrendelt kockázatcsökkentési stratégia szerint az elmúlt években a PFOS több mint 80%-át sikerült felváltani biztonságosabb anyagokkal. Tekintettel a digitális fényképezés felé történő elmozdulás következtében előálló további technológiai változásokra, jogosan tételezhetjük fel, hogy a fennmaradó felhasználásokat négy éven belül helyettesíteni lehet.

Módosítás: 13
MELLÉKLET, TÁBLÁZAT, JOBB OLDALI OSZLOP (3) BEKEZDÉS HARMADIK
FRANCIA BEKEZDÉS
I. melléklet XX. pont (76/769/EGK irányelv)

- krómozáshoz alkalmazott páratlanító eljárásokra, **törölve**

Indokolás

A PFOS-hez kapcsolódó anyagokat a következő főbb alkalmazásokban használják: díszítő krómozás, kemény krómozás és műanyagokra történő bevonatkészítés. A PFOS galvanizáló iparban történő felhasználása felel a környezetbe történő messze legnagyobb kibocsátásokért. Az EKKTB támogatja a korlátozást. A díszítő krómozásban történő felhasználást helyettesíteni lehet a Cr (VI) Cr (III)-mal történő felváltása révén, amely jelentős működési költség megtakarítást eredményez a kezdeti egyszeri költségek után. A PFOS páratlanítóként történő felhasználását a kemény krómozás és műanyagokra történő bevonatkészítés terén mechanikai páratlanító megoldásokkal és fokozott szellőzési elvezetéssel lehet felváltani. Önmagában semmi sem indokolja a krómozás mentesítését.

Módosítás: 14
MELLÉKLET, TÁBLÁZAT, JOBB OLDALI OSZLOP (3) BEKEZDÉS NEGYEDIK
FRANCIA BEKEZDÉS
I. melléklet XX. pont (76/769/EGK irányelv)

- légi közlekedésben használatos hidraulikus folyadékokra, **c) légi közlekedésben használatos hidraulikus folyadékokra ... *-ig,**
* Tíz évvel ezen irányelv hatálybalépését követően.

Indokolás

A hidraulikus folyadékokban használt PFOS-re jelenleg nem áll rendelkezésre alternatíva. Azt vetették fel, hogy egy folyadék kereskedelmi légi járművekben való használatra történő minősítésének eljárása a történelem során eddig mintegy 10 évet vett igénybe az elképzeléstől a tényleges kereskedelmi gyártásig. Ezért indokolt a fokozatos kivonás alóli tízéves eltérés lehetővé tétele az alternatívák kidolgozásához szükséges elegendő idő biztosítása érdekében. Az időben korlátozott eltérést ki lehet terjeszteni, ha nem válnak elérhetővé biztonságosabb alternatívák (lásd a 17. módosítást).

Módosítás: 15
MELLÉKLET, TÁBLÁZAT, JOBB OLDALI OSZLOP (3) BEKEZDÉS ÖTÖDIK
FRANCIA BEKEZDÉS
I. melléklet XX. pont (76/769/EGK irányelv)

- tűzoltó habokra, **törölve**

Indokolás

A PFOS-tartalmú termékek közül a PFOS-tartalmú tűzoltó habok alkotják a messze legnagyobb készletet. A PFOS-t már nem használják a tűzoltó habok gyártásában. Már elérhető biztonságos, organohalogén-mentes alternatívák. Az Egyesült Királyságban az érintett felekkel egy nemzeti tilalomról folytatott 2005-ös konzultáció során az összes tűzoltó szervezet kérte a használat haladéktalan beszüntetését és a biztonságos elhelyezést. Tekintettel a PFOS veszélyes tulajdonságaira, nem fogadható el annak lehetővé tétele, hogy a fennmaradó készleteket a környezet és az egészség rovására használják fel, amikor biztonságos alternatívák elérhetőek.

Módosítás: 16

MELLÉKLET, TÁBLÁZAT, JOBB OLDALI OSZLOP (3) BEKEZDÉS HATODIK FRANCIA BEKEZDÉS

I. melléklet XX. pont (76/769/EGK irányelv)

**- olyan ellenőrzött zárt rendszerekre, törölve
amelyekben a PFOS környezetbe való
kibocsátása kevesebb, mint 1 µg/kg, és ez
a kibocsátás a rendszerben alkalmazott
PFOS kevesebb, mint 0,1
tömegszázalékának felel meg.**

Indokolás

A bizottsági javaslatban az ellenőrzött zárt rendszerekre adott leírás lehetővé tenne kibocsátásokat, és mint olyan ellentétes az ellenőrzött zárt rendszerek elgondolásával. Egy ilyen mentesítés, különösen egy nem meghatározott formában, elfogadhatatlan és ezért törölni kell.

Módosítás: 17

MELLÉKLET, TÁBLÁZAT, JOBB OLDALI OSZLOP (3A) BEKEZDÉS (új)

I. melléklet XX. pont (76/769/EGK irányelv)

(3a) A (3) bekezdés a) és c) pontja szerinti eltéréseket egy korlátozott időszakra ki lehet terjeszteni, ha a gyártók bizonyítani tudják, hogy minden erőfeszítést megtettek biztonságos alternatívák vagy alternatív eljárások kidolgozása érdekében, és hogy biztonságos alternatívák vagy alternatív eljárások még mindig nem elérhetőek.

Indokolás

Fenn kell állnia a fotolitográfiai és a légiközlekedésben alkalmazott hidraulikai folyadékokra

vonatkozó eltérés kiterjesztése lehetőségének, ha a gyártók bizonyítani tudják, hogy legnagyobb erőfeszítéseik ellenére sem tudtak kidolgozni biztonságos alternatívákat vagy alternatív eljárásokat. Ilyen kiterjesztést azonban nem szabad adni az ipari fényképbevonatokra, mert a helyettesítést már nagy részben elvégezték.

Módosítás: 18

MELLÉKLET, TÁBLÁZAT, JOBB OLDALI OSZLOP (3B) BEKEZDÉS (új)
I. melléklet XX. pont (76/769/EGK irányelv)

(3b) A tagállamok létrehozzák a PFOS önmagában, készítményekben és árucikkekben történő felhasználásainak nyilvántartását. A tagállamok megfelelő intézkedéseket hoznak a PFOS nyilvántartásba felvett termékekből a környezetbe történő bejuttatásai, kibocsátásai és veszteségei megszüntetésének biztosítása érdekében.

Indokolás

Mivel a 76/769/EGK irányelvnek csak a mellékletét veszik át a REACH-be, a fokozatos kivonásra vonatkozó valamennyi kiegészítő rendelkezést fel kell venni a mellékletbe.

A PFOS-t a 70-es években hozták piaci forgalomba. 2000-ben mintegy 500 tonna PFOS-t használtak fel az EU-ban. A jelenlegi felhasználás jelentősen csökkent, évi mintegy 12 tonnára. Az úgynevezett korábbi felhasználások, amelyek még léteznek a világban, jelenthetik a kibocsátás legnagyobb forrását. Annak elkerülése érdekében, hogy ezekből a termékekből PFOS kerüljön kibocsátásra a környezetbe, a tagállamoknak létre kell hozniuk a PFOS-t tartalmazó összes termék nyilvántartását, és meg kell hozniuk a szükséges intézkedéseket annak elkerülése érdekében, hogy ezekből a termékekből további PFOS kerüljön kibocsátásra a környezetbe.

Módosítás: 19

MELLÉKLET, TÁBLÁZAT, NEW ENTRY
I. melléklet XXa. pont (új) (76/769/EGK irányelv)

bal oldali oszlop:

„[XXa]. Perfluoroktánsav C₇F₁₅COX (X=OH, fémsó, halogenid amid és más származékok, beleértve a polimereket)

jobb oldali oszlop:

(1) ...* után nem lehet forgalomba hozni vagy felhasználni anyagként, illetve nem lehet felhasználni készítmények összetevőjeként 0,001 tömegszázaléknak megfelelő vagy annál nagyobb

koncentrációban.

(2) ...* után nem lehet forgalomba hozni árucikkekben vagy azok részeiben 0,001 tömegszázaléknak megfelelő vagy annál nagyobb koncentrációban homogén anyagban, amelyet mechanikai úton nem lehet különböző anyagokká bontani.

(3) A gyártók ...*-ig kérhetnek eltérést az (1) és (2) bekezdéstől. A lényeges felhasználásokra vonatkozó eltéréseket eseti alapon meghatározandó időtartamra engedélyezik, ha a gyártók bizonyítani tudják, hogy minden erőfeszítést megtettek biztonságos alternatívák vagy alternatív eljárások kidolgozása érdekében, és hogy biztonságos alternatívák vagy alternatív eljárások még mindig nem elérhetők.

(4) A tagállamok létrehozzák a PFOA önmagában, készítményekben és árucikkekben történő felhasználásainak nyilvántartását. A tagállamok megfelelő intézkedéseket hoznak a PFOA nyilvántartásba felvett termékekből a környezetbe történő bejuttatásai, kibocsátásai és veszteségei megszüntetésének biztosítása érdekében.”

* Három évvel ezen irányelv hatálybalépését követően.

**18 hónappal ezen irányelv hatálybalépését követően.

Indokolás

Az Egyesült Államok környezetvédelmi ügynöksége (EPA) arra a megállapításra jutott, hogy a perfluoroktánsav (PFOA) és sói hasonló aggodalomra adnak okot a PFOS-szal fennálló szerkezeti analógia miatt. A PFOA a környezetben tartósan megmaradó, biológiailag felhalmozódó és mérgező, valamint a népesség széles köre ki van téve ennek a vegyületnek. A korlátozásokat ezért nem szabad tovább halogatni. Egy mechanizmus kerül javaslatra annak érdekében, hogy az ipar időben korlátozott eltéréseket kérhessen az olyan lényeges felhasználások tekintetében, amelyekre még nem találtak alternatívákat. A tagállamoknak létre kell hozniuk a PFOA-t tartalmazó összes termék nyilvántartását, és meg kell hozniuk a szükséges intézkedéseket annak elkerülése érdekében, hogy ezekből a termékekből további PFOA kerüljön kibocsátásra a környezetbe.

INDOKOLÁS

„Minden tudományos munka befejezetlen – legyen szó akár megfigyelésen, akár kísérleteken alapuló munkáról. Minden tudományos munka ki van téve annak, hogy a fejlődő ismeretek felborítják vagy módosítják. Ez nem adja meg nekünk azt a szabadságot, hogy figyelmen kívül hagyjuk a már megszerzett ismereteket vagy elhalasszunk olyan intézkedéseket, amelyek egy adott időpontban szükségesnek tűnnek.”

Sir Austin Bradford Hill, a Royal Society of Medicine (Királyi Orvosi Társaság) közleményei, 1965

Bevezetés

Legtöbbünk számára ismert a klórkémiához kapcsolódó számos probléma. A klórkémia körébe olyan anyagok tartoznak, mint a DDT, a PCB-k és a CFC-k, amelyek pusztítást okoztak a környezetben. Jóllehet az ilyen anyagokkal kapcsolatos problémák a 60-as években Rachel Carson „Csöndes tavasz” című könyve révén ismertté váltak, fokozatos kivonásuk évtizedekig tartott a 80-as és 90-es években. Ennek ellenére még mindig megtalálhatók ezek az anyagok. szennyezik a környezetet, a táplálékláncot és a testünket, vagy károsítják az ózonréteget és hozzájárulnak az éghajlatváltozáshoz – mivel ezek az anyagok tartósan megmaradnak. Sok ember szeret úgy tekinteni az ipari kémia e fajtájára, mint a múlt problémájára.

A perfluoroktán-szulfonátok (PFOS) – amelyek a bizottsági javaslat tárgyát képezik – a *perflourozott vegyületek* viszonylag új osztályának képviselői. Annak példájául szolgálnak, hogy a tartósan megmaradó vegyi anyagokkal folytatott ellenőrizetlen kísérletezés hogyan folytatódott a „klór tekintetében szerzett tapasztalat” ellenére.

A PFOS kettős kudarcot jelenít meg: a vegyi anyagokkal kapcsolatos jelenlegi jogszabályoknak az emberi egészség és a környezet védelmének terén bekövetkezett kudarcát, és a múltból való tanulás kudarcát.

Perflourozott vegyületek – és a vegyi anyagokkal kapcsolatos jogszabályok kudarca

A perflourozott vegyületek stabilitásuknak és víztaszító tulajdonságaiknak köszönhetően számos alkalmazásra találtak a fogyasztói termékekben és az ipari alkalmazásokban. A legnagyobb ismertségre feltehetőleg az olyan anyagok illetve márkanévek révén tettek szert, mint a Teflon vagy a Gore-Tex. A PFOS volt a Scotchguard – a 3M által az anyagok foltok elleni védelmére gyártott szövetvédő – leglényegesebb alapanyaga.

Az egészségügyi és környezeti kockázatok tudományos bizottsága (EKKTB) szerint a PFOS a környezetben igen tartósan megmaradó, biológiailag nagyon felhalmozódó és mérgező vegyület. A PFOS – melynek a termelését a 70-es években kezdték meg – mára egy mindenütt előforduló szennyező anyaggá vált. A PFOS-t a fajok széles körében találták meg világszerte – a jegesmedvéktől az albatroszokig, az Északi-sarktól a Csendes-óceán közepéig. Elterjedt emberi szennyezőanyagnak is számít – tulajdonképpen minden egyes ember testében

van PFOS. A WWF 2004-es vérellenőrzési tanulmánya, amelynek keretében 17 országból 47 embert vizsgáltak meg, köztük 39 európai parlamenti képviselőt, mind a 47 vizsgált emberben talált PFOS-t és hat másik perfluorozott vegyületet.

A fajok széles köre, köztük az emberek PFOS-szennyezettsége és ezzel együtt az aggasztó toxikológiai adatok vették rá a 3M vállalatot – a globális piacvezetőt –, hogy 2000-ben önkéntes alapon kiszálljon a PFOS-termelésből.

Másszóval a PFOS felhasználása évtizedekig szabályozatlan maradt, amíg visszafordíthatatlan károk nem keletkeztek: egy, a környezetben igen tartósan megmaradó, biológiailag nagyon felhalmozódó és mérgező vegyület általi globális szennyezés.

Perfluorozott vegyületek – és a múltból való tanulás kudarca

A flour a periódusos rendszerben található három halogén közül az egyik. A másik kettő a bróm és a klór. Nagyon sajátos tulajdonságokkal rendelkeznek. Mind a három nagyon reakcióképes – de egy szénatommal összekapcsolva tartósabbá és sok esetben biológiailag is jobban felhalmozódóvá, valamint mérgezővé teszik a molekulát. A szén és a fluor közötti kötés tulajdonképpen a legstabilabb ismert kötés a szerves kémiában, aminek következtében egyes perfluorozott vegyületek (mint a PFOS) gyakorlatilag elpusztíthatatlanná válnak.

Naivan feltételezhetnénk, hogy a vegyipar tanult a klórozott szerves vegyületek által okozott súlyos és jelenleg is keletkező környezeti károkból, és tartózkodni fog a brómozott és fluorozott szerves kémiától. Sajnos ennek az ellenkezője az igaz.

A perfluorozott vegyületek termelését a 70-es években kezdték meg és utána jelentősen növelték – miközben a főbb klórozott vegyületeket fokozatosan kivonták.

A lemaradó jogalkotó

Jóllehet közhelyszámba megy, hogy a jogalkotó lemarad és igen gyakran csak akkor korlátoz vegyi anyagokat, amikor azok már kibocsátásra kerültek, a PFOS története a végletekig fokozza ezt. Jelen esetben – a globális piacvezető ismerte fel, hogy a PFOS túl sok kötelezettséggel jár és ezért döntött úgy, hogy 2000-ben abbahagyja a termelését – több mint 20 év termelés után. Az Egyesült Királyság illetékes hatóságai ezt nyomon követték az EU-ban és 2004-ben a fennmaradó felhasználások nemzeti szintű fokozatos kivonását jelentették be. 2005 végéig tartott, mire a Bizottság jogalkotási javaslatot készített. A brit nemzeti tilalomtervezettel szemben a Bizottság mindössze a korábbi felhasználások – amelyek már nem is léteznek – korlátozását javasolja, a fennmaradó jelenlegi felhasználásoknak viszont korlátlan eltérést kíván adni.

És miközben a 3M is fokozatosan megszünteti a perfluoroktánsav (PFOA) – amely hasonló aggodalomra ad okot a PFOS-szal fennálló szerkezeti analógia miatt, és amelynek véget nem érő vizsgálataiban az amerikai EPA megrekedt – használatát, addig a Bizottság nem veszi fel ezt a vegyi anyagot a javaslatába.

Az előadó az alábbi módosításokat javasolja a bizottsági javaslat megerősítése érdekében:

- 1) **A fokozatos megszüntetés küszöbértékének csökkentése:** Az EKKTB szerint a PFOS-vegyületek 0,001 és 50 tömegszázalék közötti koncentrációban vannak jelen a

termékekben. A korlátozásokra vonatkozó – Bizottság által javasolt – szabványos 0,1%-os adminisztratív küszöbérték ezért nem megfelelő a PFOS esetében. A korlátozás hatékonyságának biztosítása érdekében a küszöbértéket 0,001%-ra kell csökkenteni.

2) **Három mentesítés törlése**

- a. Krómozás: Az EKKTB szerint a PFOS-nak a krómozás területén történő felhasználása jelenti a környezetbe történő PFOS-kibocsátások messze legnagyobb forrását. Egyes krómozási alkalmazások esetében a PFOS felhasználását helyettesíteni lehet a Cr (VI) Cr (III)-mal történő felváltása révén, ami jelentős költségmegtakarítást eredményez. Más alkalmazások esetében mechanikai páratlanító megoldásokkal és fokozott szellőzési elvezetéssel lehet felváltani a PFOS felhasználását. Önmagában semmi sem indokolja a krómozás mentesítését.
- b. Tűzoltó habok: A PFOS-tartalmú termékek közül a PFOS-tartalmú tűzoltó habok alkotják a messze legnagyobb készletet. A PFOS-t már nem használják a tűzoltó habok gyártásában. Már elérhető biztonságos, organohalógen-mentes alternatívák. Tekintettel a PFOS veszélyes tulajdonságaira, nem fogadható el annak lehetővé tétele, hogy a fennmaradó készleteket felhasználhassák, amikor biztonságos alternatívák elérhetőek.
- c. Ellenőrzött, zárt rendszerek: A bizottsági javaslatban az ellenőrzött zárt rendszerekre adott leírás lehetővé tette kibocsátásokat, és mint olyan ellentétes az ellenőrzött zárt rendszerek elgondolásával. Egy ilyen mentesítés, különösen meghatározatlan formában, elfogadhatatlan.

3) **A fennmaradó három mentesítés időbeli korlátozása, két alkalmazásra vonatkozó eltérés meghosszabbításának lehetősége mellett**: A fokozatos megszüntetéstől való eltéréseket csak korlátozott időtartamra szabad engedélyezni a helyettesítés ösztönzése érdekében. Az időbeli korlátozásokat eseti alapon kell meghatározni. Két alkalmazás esetében indokolt az időkorlát meghosszabbításának lehetővé tétele, ha a gyártók bizonyítani tudják, hogy minden erőfeszítést megtettek biztonságos alternatívák vagy alternatív eljárások kidolgozása érdekében, és hogy biztonságos alternatívák vagy alternatív eljárások még mindig nem elérhetőek.

- a. Fotolitográfia: Egyes tanulmányok becslése szerint a PFOS fotolitográfiában történő helyettesítése legalább három-négy évet vesz igénybe. E felhasználás fokozatos megszüntetésének tekintetében ezért ésszerű egy négyéves időkeret megállapítása, ezen eltérés fent leírt meghosszabbításának lehetőségével. Ezt az eltérést csak akkor szabad engedélyezni, ha az ilyen felhasználásokra a vegyi anyagokról szóló közösségi jogszabályokban meghatározott, ellenőrzött, zárt rendszerekben kerül sor.
- b. Ipari fényképevonatok: Az elmúlt években a PFOS ezen felhasználásának több mint 80%-át sikerült felváltani biztonságosabb anyagokkal. Tekintettel a digitális fényképezés felé történő elmozdulás következtében előálló további technológiai változásokra, jogosan tételezhetjük fel, hogy a fennmaradó felhasználásokat négy éven belül helyettesíteni lehet.
- c. A légi közlekedésben alkalmazott hidraulikai folyadékok: A hidraulikus folyadékokban használt PFOS-re jelenleg nem áll rendelkezésre alternatíva. Egy folyadék kereskedelmi légi járművekben való használatra történő minősítésének eljárása a történelem során eddig mintegy 10 évet vett igénybe.

Ezért indokolt a fokozatos kivonás alóli tízéves eltérés – amely meghosszabbítható (lásd fentebb) – lehetővé tétele az alternatívák kidolgozásához szükséges elegendő idő biztosítása érdekében.

- 4) **A használatban lévő PFOS-termékek nyilvántartásba vétele:** Tekintettel a PFOS termelésének 2000 után bekövetkezett jelentős csökkenésére, a korábbi felhasználások, amelyek viszont még léteznek a világban, jelenthetik a kibocsátások legnagyobb forrását. Annak elkerülése érdekében, hogy ezekből a termékekből PFOS kerüljön kibocsátásra a környezetbe, a tagállamoknak létre kell hozniuk az összes, PFOS-t tartalmazó termék nyilvántartását, és meg kell hozniuk a szükséges intézkedéseket annak elkerülése érdekében, hogy ezekből további PFOS kerüljön kibocsátásra a környezetbe.

- 5) **A PFOA-ra kiterjeszteni a fokozatos megszüntetés hatályát:** A perfluoroktánsav (PFOA) és sói hasonló aggodalomra adnak okot a PFOS-szal fennálló szerkezeti analógiájuk miatt. Az amerikai EPA által 2002-ben végzett értékelés potenciális rendszeres toxicitást és rákkeltő hatást mutatott ki, a vérellenőrzési adatok pedig a népesség széles körének kitettségére utaltak. Számos tanulmány mutatott rá, hogy a PFOA és sói a környezetben és az emberekben szintén igen sokáig megmaradnak. Ennek az irányelvnek ezért a PFOA és sói felhasználásának a hatálybalépést követő három éven belüli fokozatos megszüntetéséről is rendelkeznie kell. A gyártók 18 hónapon belül benyújtandó kérelemre eltérést kapnának a lényeges felhasználásokra, ha bizonyítani tudják, hogy minden erőfeszítést megtettek biztonságos alternatívák vagy alternatív eljárások kidolgozása érdekében, és hogy biztonságos alternatívák vagy alternatív eljárások még mindig nem elérhetők. A PFOS-re vonatkozó rendelkezések analógiájára a tagállamoknak létre kell hozniuk az összes, PFOA-t tartalmazó termék nyilvántartását is, és meg kell hozniuk a szükséges intézkedéseket annak elkerülése érdekében, hogy ezekből a termékekből további PFOS kerüljön kibocsátásra a környezetbe.

Végső megjegyzések

A perfluorozott vegyületek százai vannak piaci forgalomban. Használatuk a sajátos tulajdonságaiknak köszönhető – és mint olyanok, valószínűleg rendelkeznek a PFOS és a PFOA legalább néhány veszélyes tulajdonságával. Az előadó kapacitását és szerepét meghaladja ezen anyagok felvétele ennek az irányelvnek az alkalmazási körébe, annál is inkább, mert – ha minden igaz – az új vegyi jogszabály, a REACH hamarosan hatályba lép. Tekintettel a legtöbb perfluorozott vegyület viszonylag kis mennyiségére és a REACH-re vonatkozó politikai kompromisszumokra az előadó sajnos attól tart, hogy még sokáig eltarthat, amíg a REACH meg tudja védeni az emberi egészséget és a környezetet a többi perfluorozott vegyülettől, kivéve, ha külön intézkedéseket nem hoznak ezen vegyületek ellen.